

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

2019 ел, 6 сентябрь

г.Казань

КАРАР

№ 790

Татарстан Республикасында иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтү системасын оештыру буенча пилот проектын тормышка ашыру турында

Россия Федерациясе Хөкүмәтенен «2020 елга кадәр чорга Россия Федерациясендә иртэрэк ярдэм күрсәтүне үстерү концепциясен раслау турында» 2016 елның 31 августындагы б-1839 номерлы боерыгын һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы гражданнына социаль ярдэм күрсәтү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 23 декабрь, 1023 нче карарын тормышка ашыру максатларында, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты **КАРАР БИРӘ**:

1. Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгы, Татарстан Республикасының Сәламәтлек саклау министрлыгы, Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының Татарстан Республикасында: Казан шәһәре муниципаль берәмлегендә, Яр Чаллы шәһәре муниципаль берәмлегендә, Тукай һәм Биектау муниципаль районнарында иртэрэк ярдэм хезмәтлэре күрсәтү системасын оештыру буенча пилот проектын тормышка ашыру турындагы тәкъдимен кабул итәргә.

2. Түбәндәгеләрне (карарга теркәлэләр) расларга:

Татарстан Республикасында иртэрэк ярдэм хезмәтлэре күрсәтү тәртибе;

Татарстан Республикасында иртэрэк ярдэм хезмәтлэре күрсәтү системасын оештыру буенча пилот проектын тормышка ашыруда катнашучы иртэрэк ярдэм хезмәтлэре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар исемлеге.

3. «Татарстан Республикасы халкының социаль регистры» дәүләт мәгълүмат системасында «Иртэрэк ярдэм күрсәтү» ярдәмче мәгълүмат системасын булдырырга.

4. Бу карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына йөкләргә.

Татарстан Республикасы
Премьер-министры

А.В.Песошин

Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү
тәртибе

I. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү тәртибе (алга таба – Тәртип) Россия Федерациясә Хөкүмәтенәң «2020 елга кадәрге чорга Россия Федерациясендә иртәрәк ярдәм күрсәтүне үстерү концепциясен (алга таба – Концепция) раслау турында» 2016 елның 31 августындагы б-1839 номерлы боерыгын һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «2014 – 2025 елларга Татарстан Республикасы гражданнына социаль ярдәм күрсәтү» дәүләт программасын раслау турында» 2013 ел, 23 декабрь, 1023 нче карары нигезендә эшләнде.

Тәртип Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүнең максатын, төп бурычларын, этапларын, иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучы оешмаларның һәм органнарның ведомствоара хезмәттәшлеге регламентын билгели.

1.2. Тәртип максатлары өчен түбәндәге төшенчәләр кулланыла:

максатчан төркемдәге балалар – тормыш эшчәнлегендә чикләүләре булган нуль яшьтән өч яшькә кадәрге балалар, шул исәптән сәламәтлекләренә мөмкинлекләре чикләнгән балалар, инвалид балалар, генетик кимчелекләре булган балалар, шулай ук риск төркемендәге балалар;

риск төркемендәге балалар – организм функцияләренә тотрыклы бозылышы һәм тормыш эшчәнлегендә чикләүләре үсү risks булган балалар, шулай ук тормыш эшчәнлегендә чикләүләре үсүнең социаль risks төркемендәге балалар, шул исәптән ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар оешмаларында булган ятим балалар һәм ата-ана тәрбиясеннән мәхрүм калган балалар һәм социаль куркыныч хәлдә булган гаиләләрдән балалар;

иртәрәк ярдәм күрсәтү – максатчан төркемдәге балаларны иртәрәк ачыклауга, аларның оптималь үсешенә булышлык күрсәтүгә, физик һәм психик сәламәтлеген формалаштыруга, яшьтәшләре мохитенә кертүгә һәм жәмгыятькә интеграцияләүгә, шулай ук аларның гаиләләренә булышлык һәм ярдәм күрсәтүгә һәм баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренә) компетентлыгын арттыруга юнәлдерелгән, максатчан төркемдәге балаларга һәм аларның гаиләләренә ведомствоара нигездә күрсәтелә торган медицина, социаль һәм психологик-педагогик хезмәтләр күрсәтү комплексы.

Тәртиптә кулланыла торган башка төшенчәләр Концепциядәге кебек үк шул ук мәгънәдә кулланыла.

II. Иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсэтү максаты,
максатчан төркемнэр һәм аларның хокуклары,
төп бурычлар һәм принциплар

2.1. Иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсэтү максаты – балаларның сәламәтлеге бозылуны һәм тормыш эшчәнлегендәге чикләүләрен иртэрэк ачыклауны, аларны оптималь үстерүне һәм адаптациялүне, гаиләне һәм баланы жәмгыятькә интеграциялүне, тормыш эшчәнлегендәге чикләүләренң чагылышын профилактикалауны яки киметүне, физик һәм психик сәламәтлекне ныгытуны, максатчан төркемдәге балалар өчен белем алу мөмкинлеген ведомствоара хезмәттәшлек нигезендә арттыруны тәмин итә торган шартлар тудыру.

2.2. Максатчан төркемнәргә (алга таба – иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүдән файдаланучылар) түбәндәгеләр керә:

2.2.1. Нуль яшьтән өч яшькә кадәрге түбәндәге категориягә керә торган балалар (алга таба шулай ук – бала):

инвалид балалар;

«инвалид бала» дигән статусы булмаган, организм функцияләренең тотрыклы бозылуы яки организм функцияләре бозылуына китерә торган авырулар булуы яки үсешендә тоткарлык булуы ачыкланган балалар;

организм функцияләренең тотрыклы бозылуы һәм тормыш эшчәнлегендәге чикләүләре үсү risks булган балалар, шул исәптән социаль риск төркемендәге балалар;

баланың үсеше һәм үз-үзен тотышы белән ата-аналары борчылган балалар.

2.2.2. Баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм Тәртипнең 2.2.1 нче пунктында күрсәтелгән балалар арасындагы баланы якыннан караучы башка затлар (алга таба шулай ук – баланың ата-аналары (законлы вәкилләре, гаилә)).

2.3. Иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүдән файдаланучылар түбәндәгеләргә хокуклы:

иртэрэк ярдэм күрсәтүнең индивидуаль программасында (алга таба – индивидуаль программа) күрсәтелгән иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтү буенча барлык чаралардан файдалануга;

«Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә шәхси мәгълүматларны саклауга;

бала калган шундый табигый тормыш хәлләрендә иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүдән файдалануга;

баланың эшчәнлек ресурсларына һәм мәнфәгатьләренә таянып, аның иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүдән файдалануына;

бала иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүдән файдаланганда, аның тормыш эшчәнлегендәге чикләүләренең үзенчәлекләрен исәпкә алып, мохитнең ярдэм итә торган тәэсирләрен тәмин итүгә;

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм баланы якыннан караучы башка затлар тарафыннан иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтү исемлеге һәм иртэрэк ярдэм хезмэтлэре күрсәтүче оешмалар исемлеге турында мәгълүмат алуға;

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм баланы яқыннан караучы башка затларның бәяләү процедураларында, индивидуаль программаны төзүдә, тормышка ашыруда, аңа үзгәрешләр кертүдә, индивидуаль программаның нәтижәлелегенә арадаш, йомгаклау бәя бирүдә катнашуына;

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) һәм баланы яқыннан караучы башка затларның аларны үткәрү барышы һәм нәтижәләре турында ачык мәғлүмат алуына.

2.4. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәткәндә түбәндәгеләр төп бурычлар була:

табигый тормыш хәлләрендә максатчан төркемдәге балаларның тормыш эшчәнлеген яхшырту;

ата-аналарның (законлы вәкилләрнең), баланы яқыннан караучы башка затлар белән баланың үзара мөгаләмәләре һәм мөнәсәбәтләре сыйфатын яхшырту;

ата-аналарның (законлы вәкилләрнең) һәм баланы яқыннан караучы башка затларның бала үстерү һәм тәрбияләү мәсьәләләрендә компетентлығын арттыру;

баланы яшәтәшләре мохитенә кертү, баланың һәм аның гаиләсенә социаль элементләрен арттыру.

2.5. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре түбәндәге принциптарны үтәгәндә күрсәтелә:

түләүсез булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре баланың ата-аналарынан (законлы вәкилләрненән) түләү алмыйча күрсәтелә);

һәркем өчен файдалана алу мөмкинлегенә булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү максатчан төркемдәге балалар һәм аларның гаиләләре өчен файдалана алырлык була);

даими рәвештә булу (индивидуаль программа кысаларында иртәрәк ярдәм хезмәтләре максатчан төркемдәге балаларга һәм аларның гаиләләренә элекке программа гамәлдә булуның барлык вакыты дәвамында даими рәвештә күрсәтелә);

ачык булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү турындагы мәғлүмат баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) өчен ачык була);

гаиләгә нигезләнгән булу (ата-аналарны (законлы вәкилләрне) һәм баланы яқыннан караучы башка затларны иртәрәк ярдәм күрсәтү барышына жәлеп итүгә булышлык күрсәтү, шул исәптән бәяләү процедураларында, индивидуаль программаны төзүдә һәм тормышка ашыруда, шулай ук аның нәтижәлелеген бәяләүдә катнаша);

индивидуаль булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре баланың һәм гаиләненә шәхси ихтыяжларынан чыгып күрсәтелә);

функциональ юнәлешле булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү табигый тормыш шартларында баланың компетенцияләрен формалаштыруга юнәлдерелә);

табигый булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре гадәттә табигый тормыш шартларында күрсәтелә);

эдәплә булу (иртәрәк ярдәм хезмәтләре максатчан төркемдәге балаларга һәм аларның гаиләләренә, аларның индивидуаль, гаилә, дини һәм этномәдәни үзенчәлекләрен, кыйммәтләрен, күздә тотуларын, фикерләрен, өстенлекләрен исәпкә алып, ихтирамлы манерада күрсәтелә);

команда белән эшләр (иртәрәк ярдәм хезмәтләре бала һәм гаилә турындагы белемнәрнең төрле өлкәләренән булган белгечләр командасы белән күрсәтелә);

компетентлы булу (иртэрэк ярдәм хезмәтләре әлеге өлкәдә кирәкле квалификациясе һәм тиешле компетенцияләре булган белгечләр тарафыннан күрсәтелә);

фәнни нигезләнгән булу (иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәткәндә белгечләр иртэрэк ярдәм күрсәтүнең фәнни нигезләнгән ысулларын һәм технологияләрен куллана).

III. Татарстан Республикасында иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучылар һәм аларның бурычлары

3.1. Татарстан Республикасында иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучылар:

Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы;

Татарстан Республикасының Сәламәтлек саклау министрлыгы;

Татарстан Республикасының Мәгариф һәм фән министрлыгы;

Татарстан Республикасының дәүләт сәламәтлек саклау учреждениеләре (алга таба – медицина оешмалары);

Татарстан Республикасының социаль хезмәт күрсәтү оешмалары (мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен тернәкләндерү үзәкләре, халыкка социаль хезмәт күрсәтүче комплекслы үзәкләр) (алга таба – социаль хезмәт күрсәтү оешмалары);

Татарстан Республикасының мәгариф системасы оешмалары (мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, психологик-медик-педагогик үзәкләр, психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтү үзәкләре, опека һәм попечительлек органнары һ.б.) (алга таба – мәгариф системасы оешмалары һ.б.);

Татарстан Республикасында иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү системасын оештыру буенча пилот проектын тормышка ашыруда катнашучы иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмалар (алга таба – иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмалар).

3.2. Иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү кысаларында Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы, Татарстан Республикасының Сәламәтлек саклау министрлыгы һәм Татарстан Республикасы Мәгариф һәм фән министрлыгының төп бурычлары түбәндәгеләр була:

ведомствоара хезмәттәшлек механизмнарын камилләштерү;

иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү инфраструктурасын булдыру;

иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү буенча медицина оешмалары, социаль хезмәт күрсәтү оешмалары һәм мәгариф системасы оешмалары хезмәткәрләрен укытуны (әзерләүне) оештыру.

3.3. Иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү кысаларында медицина оешмалары, социаль хезмәт күрсәтү оешмалары, мәгариф системасы оешмаларының төп бурычлары:

максатчан төркемдәге балаларны һәм аларның гаиләләрен иртэрэк ачыклау;

максатчан төркемдәге балаларны һәм аларның гаиләләрен ачыклаганда ведомствоара хезмәттәшлек итү;

халыкка иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдалана алу мөмкинлеге турында мәгълүмат бирү.

3.4. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмаларның төп бурычлары:

максатчан төркемдәге балаларны оптималь үстерү һәм адаптацияләү максаты белән иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүнең нәтижәле чараларын һәм формаларын билгеләү;

гаилә белән баланың үзара мөгаләмәсенә сыйфатын яхшырту һәм аларны жәмгыятькә интеграцияләү, бала үстерү һәм тәрбияләү мәсьәләләрендә ата-аналарның (законлы вәкилләренә) компетентлыгын арттыру;

иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүне оештырганда ведомствоара хезмәттәшлек итү;

иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүнең нәтижәлелегенә бәя бирүне үткөрү.

IV. «Иртәрәк ярдәм күрсәтү» ярдәмче мәгълүмат системасы һәм Иртәрәк ярдәм күрсәтүнең бердәм мәгълүматлар банкы

4.1. Иртәрәк ярдәм күрсәтүнең бердәм мәгълүматлар банкы (алга таба – Бердәм мәгълүматлар банкы) «Татарстан Республикасы халкының социаль регистры» дәүләт мәгълүмат системасындагы «Иртәрәк ярдәм күрсәтү» ярдәмче мәгълүмат системасы (алга таба – ярдәмче мәгълүмат системасы) ярдәмендә формалаштырыла һәм яңа ачыкланган иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтаж балалар турында мәгълүмат керүгә карап тулыландырыла.

4.2. Шәхси теркәү мәгълүматлары (логин һәм пароль) нигезендә ярдәмче мәгълүмат системасыннан файдалану мөмкинлеге булган җаваплы вазыйфа затларны Тәртипнең 3.1 нче пунктында күрсәтелгән Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучылар билгели.

4.3. Бердәм мәгълүматлар банкында Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү системасына кертелгән максатчан төркемдәге балалар һәм аларның гаиләләре турында түбәндәге мәгълүмат бирелә:

баланың һәм аның гаилә әгъзаларының шәхси мәгълүматлары;

баланың һәм гаиләнең иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтажлыгы турында карар кабул итү нигезләре хакында мәгълүматлар, шулай ук мохтажлыктан төшерү турында карар;

балага һәм аның гаиләсенә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучы иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешма исеме.

V. Максатчан төркемдәге балаларны һәм аларның гаиләләрен ачыклау

5.1. Максатчан төркемдәге балаларны ачыклау үз функциональ бурычларын үтәү кысаларында медицина оешмалары, социаль хезмәт күрсәтү оешмалары, мәгариф системасы оешмалары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5.2. Баланың үсешендә арта калу, үз-үзен тотышында һәм (яки) адаптациясендә авырлыклар булу белән ата-аналары (законлы вәкилләре) борчылган очракта, алар Тәртипнең 5.1 нче пунктында күрсәтелгән теләсә кайсы оешмага мөрәжәгать итәргә хокуклы.

5.3. Тәртипнең 5.1 нче пунктында күрсәтелгән оешмалар, максатчан төркемдәге баланы ачыклагач:

баланың яшәү урыны буенча беренчел махсулаштырылган медицина ярдәме күрсәтүче медицина оешмасына юллама бирә;

бала һәм аның гаиләсе турындагы мәгълүматны, «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәп, ярдәмче мәгълүмат системасына кертә.

5.4. Максатчан төркемдәге бала ачыклану турында мәгълүмат кергәндә яки баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) мөрәжәгать иткәндә беренчел махсулаштырылган медицина-санатория ярдәме күрсәтүче медицина оешмалары диагностика тикшерүен үткәрүне тәмин итә.

Медицина оешмаларына беренче тапкыр мөрәжәгать иткәндә алынган мәгълүматта түбәндәгеләр булырга тиеш:

бала турында шәхси мәгълүматлар (фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), туган көне, яше);

баланың сәламәтлеге турында мәгълүматлар (билгеләнгән диагнозлар);

ата-аналарның бала үсешендә яки үз-үзен тотышында борчу тудыра торган күренеше;

гаиләнең индивидуаль программа нигезендә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдалануга эзәрлеге;

«Персональ мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәп, шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалык.

Баланың үсешендә, сәламәтлегендә бозылулар ачыкланган очракта, баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) медицина оешмалары тарафыннан иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешма булган медицина оешмасы базасында оештырылган иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинетында (алга таба – иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинеты) бала үсешен тирәнтен бәяләүгә (беренче тапкыр кабул итүгә) юллама бирелә.

VI. Баланың һәм аның гаиләсенен

иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтажлыгын тану

6.1. Иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинетларында беренче тапкыр кабул итү белгечләр тарафыннан мөрәжәгать итү көнненән иң күбе 14 эш көне эчендә үткәрелә.

Иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинетларында беренче тапкыр кабул итү түбәндәгеләрне үз эченә ала:

баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренен) беренче тапкыр мөрәжәгать итүен эшкәртүне;

анамнез жыю һәм өйрәнүне;

баланың тормыш шартлары һәм гаиләсе турында, баланың һәм гаиләнен психологик, педагогик һәм социаль хезмәтләр күрсәтүдән файдалануы турында мәгълүмат жыю һәм анализлауны;

медицина документларын анализлауны (булганда);

инвалид баланы реабилитацияләү яки абилитацияләүнең индивидуаль программасын анализлауны (булган очракта).

Иртәрәк ярдәм күрсәтүгә мохтаж булу ачыкланганда, иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинеты белгечләре иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар, бала һәм аның ата-аналары (законлы вәкилләре) катнашында ведомствоара консилиум (алга таба – ведомствоара консилиум) утырышын үткәрүне тәкъдим итә.

6.2. Ведомствоара консилиум айга кимендә ике тапкыр иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинеты базасында үткәрелә. Ведомствоара консилиум оештыруны һәм аның һәр әгъзасы белән үзара бәйләнештә булуны иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинетының җаваплы белгече гамәлгә ашыра.

Ведомствоара консилиумда түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

баланың һәм аның гаиләсенен иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтаж булуын билгеләү;

баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү тәртибе турында һәм иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдаланучыларның хокуклары турында мәгълүмат бирү;

максатчан төркемдәге баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) сайлап алуы буенча Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү системасын оештыру буенча пилот проектын тормышка ашыруда катнашучы иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар исемлегеннән иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмаларны билгеләү.

Ведомствоара консилиум карары беркетмә белән рәсмиләштерелә.

6.3. Баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренен) язма ризалыгы нигезендә ведомствоара консилиум үткәрү йомгаклары буенча, «Шәхси мәгълүматлар турында» 2006 елның 27 июлендәге 152-ФЗ номерлы Федераль закон таләпләрен үтәп, баланың һәм аның гаиләсенен иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтаж булуы (яки мохтаж булмавы) турындагы мәгълүмат ярдәмче мәгълүмат системасына кертелә.

Ведомствоара консилиум йомгаклары буенча баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) ведомствоара консилиум беркетмәсеннән өземтә бирелә.

Баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренен) иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдалануга ризалыгы булмаган очракта, иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән язма рәвештә баш тартуны рәсмиләштерү тәкъдим ителә.

6.4. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешма итеп социаль хезмәт күрсәтү оешмасын билгеләгән очракта, халыкны социаль яклау территориаль органнарында максатчан төркемдәге балалы гаиләне социаль хезмәт күрсәтүгә мохтаж дип тану гамәлгә ашырыла һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының «Гражданны социаль хезмәт күрсәтүгә мохтаж дип тану һәм социаль хезмәтләр күрсәтүнең индивидуаль программасын төзү тәртибен раслау

турында» 2014 ел, 25 ноябрь, 908 нче карары нигезендә социаль хезмәтләр күрсәтүнең индивидуаль программасы төзелә.

VII. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешма тарафыннан иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү

7.1. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәткәндә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмалар тарафыннан «Инвалидлар хокуклары турындагы конвенцияне ратификацияләүгә бәйле рәвештә, инвалидларны социаль яклау мәсьәләләре буенча Россия Федерациясенең аерым закон актларына үзгәрешләр кертү хакында» 2014 елның 1 декабрендәге 419-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында инвалидлар өчен социаль, инженерлык һәм транспорт инфраструктурасы объектларыннан һәм аларда күрсәтелә торган хезмәтләрдән файдалана алу мөмкинлеген тәэмин итү турында» 2017 елның 23 июнендәге 41-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы нигезендә инвалидлар һәм башка затлар өчен, аларның тормыш эшчәнлегендәге чикләүләрен исәпкә алып, хезмәт күрсәтүләрдән файдалана алу мөмкинлегенә шартлары тәэмин ителергә тиеш.

7.2. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәткәндә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмалар тарафыннан түбәндәгеләр гамәлгә ашырыла:

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) белән иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә шартнамә төзү;

төп белгечне (кураторны) билгеләү;

индивидуаль программаны формалаштыру өчен дифференциацияләнган диагностика һәм бәяләү процедураларын үткәрү;

индивидуаль программаны формалаштыру;

индивидуаль программаны тормышка ашыру;

индивидуаль программаны тормышка ашыруның нәтижәләлегенә арадаш бәя һәм (яки) йомгаклау бәясе бирү;

индивидуаль программаны озайту яки тормышка ашырып бетерү;

баланың белем бирү оешмасына күчүендә ярдәм күрсәтү.

7.3. Баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) белән иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә шартнамә төзү Тәртипнең 3.1 нче пунктында күрсәтелгән Татарстан Республикасы дүләт хакимияте башкарма органнарының норматив хокукый актлары белән билгеләнә торган документларны тапшырганда иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмаларга беренче тапкыр мөрәжәгать иткән көннән биш эш көне эчендә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешмалар һәм баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) арасында гамәлгә ашырыла.

7.4. Индивидуаль программаны формалаштыру өчен бәяләү процедуралары (тирәнтен бәяләү), баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) белән үзара хезмәттәшлек итеп, аларның ризалыгы белән, бала һәм аның гаиләсе ихтыяжларыннан чыгып, табигый хәлләргә максималь якин булган хәлләрдә ачыкланган тормыш эшчәнлегендәге чикләүләргә исәпкә алып үткәрелә.

Бәяләү процедуралары, баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) белән иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә шартнамә төзегән көннән 14 эш көненнән дә

соңга калмыйча, төп белгеч (куратор) яки иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешма командасы тарафыннан үткәрелә.

7.5. Индивидуаль программа ата-аналар (законлы вәкилләр) белән иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә шартнамә төзегән көннән 30 эш көне эчендә мәгълүмат системасына тиешле мәгълүматлар кертү юлы белән электрон рәвештә формалаштырыла һәм кәгазь чыганакта ике нөсхәдә бастырып чыгарыла, аларның һәрберсенә төп белгеч (куратор) һәм баланың ата-анасы (законлы вәкиле) тарафыннан имза куела. Бер нөсхәсе баланың ата-анасына (законлы вәкиленә) бирелә, ә икенче нөсхәсе оешмада саклана.

7.6. Индивидуаль программа 6 айдан 12 айга кадәр төзелә һәм күрсәткечләр булганда озайтылырга мөмкин.

7.7. Индивидуаль программа түбәндәгеләрне үз эченә ала:

баланың фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта), туган көне, яше;

бала үсешендә һәм сәламәтлегендә ачыкланган функциональ бозылышлар;

иртэрэк ярдәм күрсәтү хезмәтләре белән тәэмин итүче оешмалар тарафыннан күрсәтелә торган иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү буенча чаралар исемлеге, аларны күрсәтү урыннары һәм формалары;

индивидуаль программаның якынча күләме һәм аны тормышка ашыру вакыты;

баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренә) фамилиясе, исеме, атасының исеме (булган очракта) һәм элементгә керү өчен мәгълүматлары.

Индивидуаль программаның формасы Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкның эш белән тәэмин итү һәм социаль яклау министрлыгы тарафыннан раслана.

7.8. Индивидуаль программаны тормышка ашыру түбәндәге таләпләр нигезендә гамәлгә ашырыла:

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдаланучы үз баласы белән барлык чараларда катнашырга (бала адаптацияләнгән хәлләрдән тыш), ә белгеч һәм баланың ата-анасы (законлы вәкиле) баланың максимал ы мөстәкыйльлеген таләп итә торган дәрәҗә үткәрү планын килештерергә тиеш;

бала һәм аның гаиләсе белән үзара хезмәттәшлек итү аларның үз активлыгы һәм катнашуы нигезендә булдырылырга тиеш;

индивидуаль программа максатларына туры китереп, аны тормышка ашыруга кирәкле компетенцияләргә ия булган (иртэрэк ярдәм күрсәтү буенча укыту, квалификация күтәрү, һөнәри янадан эзерләү курслары үткән) белгечләр җәлеп ителә;

иртэрэк ярдәм күрсәтү хезмәтләре максатчан төркемдәге балаларга һәм аларның гаиләләренә индивидуаль программа максатларыннан, баланың һәм аның гаиләсенә мөмкинлекләреннән һәм эзерлегеннән, баланың яшәү урыныннан һәм шартларыннан, иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешма мөмкинлекләреннән чыгып билгеләнгән формаларда күрсәтелергә тиеш.

7.9. Индивидуаль программаны тормышка ашырганда методикаларны һәм технологияләрне сайлап алу иртэрэк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәэмин итүче оешма тарафыннан билгеләнә һәм баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән башкарыла.

7.10. Үстерә, төзәтә һәм консультация бирә торган эш юнәлешләрен һәм эчтәлеген билгеләп, белгечләр, беренче чиратта, бала һәм аның гаиләсе ресурсларына, шулай ук баланың функциональ үзенчәлекләренә, баланың үсешен беренчел һәм тирәнтен бәяләгәндә ачыкланган аның потенциал мөмкинлекләренә һәм әйләнә-тирә мохит факторларына нигезләнәргә тиеш.

7.11. Балага һәм аның гаиләсенә карата иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү буенча чаралар үткәрү турындагы мәгълүмат иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар тарафыннан, хезмәтләр күрсәтелгән көннән 10 эш көннәннән дә соңга калмыйча, Бердәм мәгълүматлар банкына кертелә.

7.12. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар тарафыннан индивидуаль программаны тормышка ашыруга арадаш бәя һәм йомгаклау бәясе бирү индивидуаль программаны төзегәндә бәяләгәндәге кебек шул ук ысулларны һәм методикаларны кулланып үткәрелә һәм баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренә) файдаланылган хезмәтләрдән канәгать булуына бәя бирүне үз эченә ала.

Индивидуаль программаны тормышка ашыруның нәтижәлелегенә арадаш бәя бирү, шулай ук баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренә) файдаланылган хезмәтләрдән канәгать булуына бәя бирү өч айга кимендә бер тапкыр үткәрелә. Алынган нәтижәләрнең йомгаклары буенча, кирәк булганда, индивидуаль программага үзгәрешләр кертү инициативасы белдерелә.

7.13. Индивидуаль программаның нәтижәлелегенә йомгаклау бәясе биргәндә, аны тормышка ашыруның түбәндәге аспектлары исәпкә алына:

бала үсешендә алга китүне тасвирлый торган динамик күрсәткечләр;
гаилә потенциалы һәм башка әйләнә-тирә мохит факторлары үзгәрү характеры;

баланың төрле социаль хәлләрдә катнашу динамикасы;

баланың ата-аналарының (законлы вәкилләренә) аны үстерүдә һәм тәрбияләүдә компетентлыгы арту;

баланың гаиләсенә социаль контактлар планында ярдәм күрсәтүне яхшырту;

ата-аналарның (законлы вәкилләренә) һәм баланың кирәкле хезмәтләр күрсәтүдән, программалардан һәм чаралардан файдалана алу мөмкинлегенә арту.

7.14. Индивидуаль программаны тормышка ашыру йомгаклары буенча ведомствоара консилиумда иртәрәк ярдәм күрсәтү хезмәтләре белән тәмин итүче оешма тарафыннан индивидуаль программаның үтәлеше һәм ирешелгән нәтижәләр турында мәгълүмат бирелә, баланың иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтаж булуыннан төшерү турында яки, кирәк булуга карап, индивидуаль программаны тормышка ашыруны дәвам итүгә мохтаж булу турында мәсьәләләр, шулай ук хезмәтләр күрсәтү белән тәмин итүче оешманы алыштырганда һәм (яки) баланы белем бирү оешмасына күчәргәндә күчүчәнлекне тәмин итү өчен кирәкле мәгълүмат карап тикшерелә.

7.15. Әгәр дә индивидуаль программа кысаларында өч яшькә кадәр иртәрәк ярдәм күрсәтү хезмәтләреннән файдаланган, тормыш эшчәнлегендә чикләүләре булган өч яшьтән жиде яшькә кадәрге бала ведомствоара консилиум карары буенча мәктәпкәчә белем бирү оешмасына күчүгә тиешенчә эзер булмаган һәм индивидуаль программа кысаларында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдән файдалану өчен медицина ягыннан зарарлы булуын күрсәтә торган билге булмаган очракта, индивидуаль программа озайтыла.

7.16. Индивидуаль программа түбэндәге очрақларда тәмамлана:

бала өч яшыкә житкәндә (индивидуаль программаны озайту кирәклегә булмаган очрақта);

бала жиде яшыкә житкәндә (индивидуаль программа өч яшътән соң озайтылган очрақта);

баланың хезмәтләр күрсәтүгә мохтажлығы булмаганда, чөнки үсеш максатлары ирешелгән, риск факторлары бетерелгән була;

баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) индивидуаль программаны тормышка ашыруны туктату турында карар кабул иткәндә;

индивидуаль программаны тормышка ашыруны дөвам итү өчен тоткарлықлар тудыра торган башка объектив сәбәпләр барлыкка килгәндә.

7.17. Индивидуаль программаны тормышка ашыру нәтижәләре буенча иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар тарафыннан максатчан төркемдәге баланың гаиләсенә консультация бирелә, максатчан төркемдәге балаларны мәгариф системасына кертүдә булышлык күрсәтү максатларында белем бирү оешмалары өчен максатчан төркемдәге баланың гаиләсенә ярдәм итү буенча бәяләмә һәм тәкъдимнамәләр төзелә, белем бирү оешмасын сайлап алу турында карар кабул итү өчен баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) кирәкле мәгълүмат бирелә, белем бирү оешмасында балалар адаптация үтү чорында максатчан төркемдәге балалары булган гаиләләр йөриячәк белем бирү оешмасы белгечләренә консультация бирелә.

VIII. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү кысаларында медицина оешмалары, социаль хезмәт күрсәтү оешмалары һәм мәгариф системасы оешмаларының ведомствоара хезмәттәшлегә регламенты

8.1. Медицина оешмалары, социаль хезмәт күрсәтү оешмалары һәм мәгариф системасы оешмалары арасында ведомствоара хезмәттәшлек итү максатчан төркемдәге балаларны ачыклаганда һәм максатчан төркемдәге балаларга һәм аларның гаиләләренә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәткәндә күчүчәнлекне саклау максатларында гамәлгә ашырыла.

8.2. Максатчан төркемдәге балаларны ачыклауны түбәндәгеләр гамәлгә ашыра:

медицина оешмалары (беренчел махсулаштырылган медицина ярдәме күрсәтү этабында балалар поликлиникалары) – бала организмының функцияләрен бозуга китерә торган авыруны ачыклау яки үсешнең тоткарлығын ачыклау нигезендә;

социаль хезмәт күрсәтү оешмалары (мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен тернәкләндерү үзәкләре, халыкка социаль хезмәт күрсәтү буенча комплекслы үзәкләр), мәгариф системасы оешмалары (мәктәпкәчә белем бирү оешмалары, психологик-медицина-педагогик комиссияләр, психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтү үзәкләре, опека һәм попечительлек органнары һ.б.) – баланы максатчан төркемгә потенциал рәвештә кертәп карый торган һәм үсештә беләнә торган бозылышларны (арта калуларны) яки аларның барлыкка килү рискын ачыклау нигезендә.

8.3. Максатчан төркемдәге баланы ачыклаган яки баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) Тәртипнең 8.2 нче пунктында күрсәтелгән оешма юлламасы буенча мөрәжәгать иткән очракта:

8.3.1. Беренчел махсулаштырылган медицина ярдәме күрсәтүче оешмалар:

балага, диагнозын билгеләп, диагностика тикшерүен (беренче тапкыр кабул итүне) үткәрә (күрсәткечләр буенча – юнәлешле белгечләрне жәлеп итеп);

бала үсешендә, сәламәтлегендә бозылышлар ачыкланган очракта, баланың ата-аналары (законлы вәкилләре) ризалыгы белән баланың үсешенә бәя бирүне үткәрү өчен территориаль принцип буенча эшләнгән маршрут нигезендә иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинетына юллама бирә;

тиешле мәгълүматны Бердәм мәгълүматлар банкына кертә.

8.3.2. Иртәрәк ярдәм күрсәтү кабинеты белгечләре баланың үсешенә тирәнтен бәя бирүне үткәрә һәм иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү өчен күрсәткечләр булганда ведомствоара консилиум утырышын үткәрү тәкъдире белән .

8.4. Максатчан төркемдәге бала ачыкланган очракта, социаль хезмәт күрсәтү оешмасы, мәгариф системасы оешмасы:

баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) иртәрәк ярдәм күрсәтү хезмәтләре һәм әлеге хезмәтләр белән тәмин итүче оешмалар турында мәгълүмат бирә;

яшәү урыны буенча медицина оешмасына мөрәжәгать итү өчен баланың ата-аналарына (законлы вәкилләренә) иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүгә мохтаж булуны раслау өчен юллама бирә;

ачыкланган көннән өч эш көне эчендә ачыкланган бала һәм аның гаиләсе турындагы мәгълүматны Бердәм мәгълүматлар банкына кертә.

8.5. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүне Тәртип нигезендә оештыруны гамәлгә ашыра.

8.6. Иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешманы алыштырганда һәм (яки) бала белем бирү оешмасына күчкәндә иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар тарафыннан индивидуаль программаны гамәлгә ашыруда (билгеле бер баланы һәм гаиләне озатып йөрү өлешендә) күчүчәнлек тәмин ителә.

IX. Иртәрәк ярдәм күрсәтүне оештыру буенча республика ресурс үзәкләре эшчәнлегенә

9.1. Иртәрәк ярдәм күрсәтү буенча республика ресурс үзәкләре (алга таба – ресурс үзәкләре) иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче түбәндәге оешмалар базасында оештырыла:

«Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының «Казан шәһәре» шәһәр округындагы мөмкинлекләре чикләнгән балалар һәм яшүсмерләр өчен «Апрель» тернәкләндерү үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

«Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Балалар республика клиник хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

Психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтүгә мохтаж балалар өчен «Росток» психологик-педагогик тернәкләндерү һәм коррекцияләү үзәге» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе.

9.2. Ресурс үзәкләре түбәндәгеләрне гамәлгә ашыра:

индивидуаль программа кысаларында гаиләгә хезмәтләр күрсәтүне яраштыруны;

ярдәмче мәгълүмат системасы ярдәмендә индивидуаль программаның алып барылышын, тугырылышын һәм үтәлешен мониторинглауны;

иртәрәк ярдәм хезмәте күрсәтүче белгечләрнең һөнәри эшчәнлегенә булышлык күрсәтүне;

Татарстан Республикасында иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтүдә катнашучы иртәрәк ярдәм күрсәтү белгечләре белән иртәрәк ярдәм күрсәтү чараларын планлаштыру һәм тормышка ашыру мәсьәләләре буенча үзара хезмәттәшлек итүне;

ресурс үзәкләре белгечләре катнашында консилиумнар (алга таба – ресурс үзәкләре консилиумнары) үткәрү юлы белән иртәрәк ярдәм күрсәтү мәсьәләләре буенча челтәрле хезмәттәшлек итүне.

9.3. Ресурс үзәкләре консилиумнары ярты елга кимендә бер тапкыр үткәрелә һәм түбәндәге мәсьәләләрне карап тикшерә:

ведомствоара хезмәттәшлек итүнең башка субъектлары ягыннан өстәмә ярдәм күрсәтү максаты белән төрле ведомстволар белгечләре эшендә барлыкка килә торган бәхәсле һәм катлаулы очракларны;

иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү буенча уңай тәҗрибә белән алмашуны һәм аны таратуны;

иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар эшчәнлегендә күчүчәнлекне оештыруны.

9.4. Ресурс үзәкләре квартал саен максатчан төркемдәге балалары булган гаиләләрнең индивидуаль программасын тормышка ашыру йомгаклары турында җыелма статистика һәм аналитика хисаплылыгын (алга таба – җыелма хисап) формалаштыра:

9.4.1. «Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының «Казан шәһәре» шәһәр округындагы мөмкинлекләре чикләнган балалар һәм яшүсмерләр өчен «Апрель» тернәкләндерү үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе базасында оештырылган ресурс үзәге җыелма хисапны Татарстан Республикасының Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгына кертә.

9.4.2. «Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Балалар республика клиник хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе базасында оештырылган ресурс үзәге җыелма хисапны Татарстан Республикасының Сәламәтлек саклау министрлыгына кертә.

9.4.3. Психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтүгә мохтаж балалар өчен «Росток» психологик-педагогик тернәкләндерү һәм коррекцияләү үзәге» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе базасында оештырылган ресурс үзәге җыелма хисапны Татарстан Республикасының Мәгариф һәм фән министрлыгына кертә.

Татарстан Республикасында
иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү системасын оештыру буенча
пилот проектын тормышка ашыруда катнашучы
иртәрәк ярдәм хезмәтләре күрсәтү белән тәмин итүче оешмалар
исемлегә

«Татарстан Республикасы Сәламәтлек саклау министрлыгының Балалар республика клиник хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

Казан шәһәренең «9 нчы балалар шәһәр поликлиникасы» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

«Республика балалар махсулаштырылган йорты» дәүләт казна сәламәтлек саклау учреждениесе;

«Кама балалар медицина үзәге» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

Яр Чаллы шәһәренең «2 нче балалар шәһәр поликлиникасы» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

«Биектау үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

«Тукай үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе;

«Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының «Казан шәһәре» шәһәр округындагы мөмкинлекләре чикләнган балалар һәм яшүсмерләр өчен «Апрель» тернәкләндерү үзәге» дәүләт бюджет учреждениесе;

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының «Мөмкинлекләре чикләнган балалар һәм яшүсмерләр өчен «Здравушка» тернәкләндерү үзәге» дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе;

Татарстан Республикасы Хезмәт, халыкны эш белән тәмин итү һәм социаль яклау министрлыгының «Яр Чаллы шәһәре» шәһәр округындагы «Мөмкинлекләре чикләнган балалар һәм яшүсмерләр өчен «Солнышко» тернәкләндерү үзәге» дәүләт автоном социаль хезмәт күрсәтү учреждениесе;

Психологик-педагогик һәм медик-социаль ярдәм күрсәтүгә мохтаж балалар өчен «Росток» психологик-педагогик тернәкләндерү һәм коррекцияләү үзәге» дәүләт автоном мәгариф учреждениесе;

«Аерым предметлар тирәнтен өйрәнелә торган 120 нче урта гомуми белем бирү мәктәбе» муниципаль бюджет гомуми белем бирү учреждениесе бүлегә, «Ресурс» шәһәр психологик-педагогик хезмәте (киләшү буенча);

«85 нче психологик-медик-социаль ярдәм күрсәтү үзәге» муниципаль бюджет учреждениесе (киләшү буенча).
